

Katechetický VĚSTNÍK

č. 9 Školní rok 2004/05 – květen

TÉMÁTKO

Katecheta směřuje k pravému domovu

Překvapila mne jedna paní v domově důchodců. Byla hodně nemocná, už nevstávala z postele a přála si: „Chtěla bych domů k Pánu Ježíši.“ Věděla, že zde máme přechodný domov. Domov pak je místo, kde na nás někdo čeká. Proto svatý Jan Bosko říkal před svou smrtí salesiánům: „Synáčkové, očekávám vás všechny v nebi.“ Svatý Pavel dokonce říká, že svou vlast máme v nebi (*Flp 3,20*). Každého z nás čeká loučení s našimi drahými na této zemi, ale loučení se životem? Michelangelo prý řekl jedné paní: „Je mi 86 let a doufám, že už mě brzo navštíví Bůh.“ „Copak, omrzel vás život?“ ptala se. „Naopak, žízním po životě.“ Co to asi bude za život? Je psáno: Tady na zemi vidíme jen jako v zrcadle, nejasně, potom však uvidíme tváří v tvář (*1 Kor 13,12*). Tváří v tvář uvidíme našeho Pána, o kterém zpíváme: „Přijde, on mi to slíbil, přijde, spasení mé je Ježíš.“

Někteří rodiče své děti raději neberou na pohřeb, prý aby je nevylekali. Podstatné reality našeho života se máme bát? Katecheté vědí, že i o této skutečnosti je třeba s dětmi mluvit, zvláště v souvislosti s Božím milosrdenstvím, jako o největší naději, kterou nám Pán Ježíš nabídl. Žádá po nás jediné: víru. „Kdo ve mne věří, i kdyby umřel, bude žít“ (*Jan 11,25*). Velkopáteční kříž působí úžasný průlom potřebný k naší spáse. „Až budu ze země vyvýšen, potáhnu všechno k sobě.“ Proto řekl svatý Augustin: „Kriste, v tobě zůstat znamená žít v bezpečí, tebe opustit znamená zemřít.“ Ježíš je pastýř, kterého se máme držet, nebo na něj aspoň mít neustále upřený pohled, abychom nezabloudili, abychom se neztratili. On nás dovede do bezpečí ve svém království.

Někdy se nedokážeme odpoutat od všeho pozemského. Svazuje nás to do té míry, že na nebe nelze ani pomyslet. Jakýsi monarcha měl smrt na jazyku, ale stále opakoval: „Moje obrazy, co bude s mými obrazy?“ Nemohl se těšit na setkání s Pánem, když myslel stále na něco jiného. Až se otevrou dveře jeho království i pro nás, máme mít olej v lampách – a vejít. Co je tím olejem? Vše, co jsme rozdali, čeho jsme se zřekli, co jsme z lásky odhodili jako bezcenný brak. Je to ale především důvěra vyplývající z naděje, kterou nám Zmrtvýchvstalý nabídl.

Váš + Karel Herbst

Obsah čísla 9/2004-05

Téma:

Ježíšova podobenství

- Vzděláváme se:
Překročit práh svého domu (A. Scarano)
- Inspirace pro katechezi:
O boháči a Lazarovi
– Katecheze k tématu
– Hry – dynamiky
– Tvořivé náměty
Dárek pro maminku
- Příběhů není nikdy dost
– Jen láska se počítá
– Hladový poutník
– Důvěra v Mariinu
přímlovu
– Slunečnice a vrabčák
- Okénko do farnosti
Farnost a papež
(J. Kaňa)

Přílohy:

- Kartičky
pro chytré hlavičky:
Znáš světce? (29 – 32)
- Luštěnky a prac. listy:
– O boháči a Lazarovi
– Maria jako vzor
– Poznáš, co je
v kostele?
– Chcete být
biblionářem? (9)
- Kartičky na neděle
12. – 13. neděle
v mezidobí; 23. až 27.
v mezidobí

VZDĚLÁVÁME SE

Překročit práh svého domu (Lk 16,19-31)

Bylo by svůdné redukovat podobenství o boháči a Lazarovi jen na výzvu k milosrdenství a soucitu vůči chudým. Tato myšlenka jistě v našem příběhu obsažena je, ale není tím hlavním a stěžejním poselstvím. Ten je vyjádřen v samotném závěru – „ať poslouchají Mojžíše a proroky“. Závěr nějakého textu totiž často obsahuje klíč k pochopení, a tak je tomu i u tohoto podobenství.

K hlubšímu porozumění textu

Lazar a boháč jsou dvě protikladné postavy. Obě žijí ve dvou rozdílných světech – jak zde na zemi, tak na onom světě. Nikdy nemluví spolu, vždycky jsou od sebe odděleny: nejprve branou, pak nepřekonatelnou propastí. Především jsou však odděleny neschopností vyjít jeden druhému vstříc: nejprve boháč může, ale nechce jít k Lazarovi. A pak je následkem toho na onom světě propast, kterou nemohou překonat ani boháč, ani Lazar, a to ani kdyby chtěli. Takže jedním z přítomných témat je „překonání prahu svého domu“, překonání prahu svého společenského postavení. Boháč nebyl schopný překročit práh svého domu, a tak vznikla propast už v tomto životě, propast, která zůstala natrvalo a stala se nepřekonatelnou. Tento člověk však udělal mnohem zásadnější chybu: uvězněn ve svém blahobytu a pohodlí nepřekročil své lidské zámyšly a tužby, neměl odvahu překročit své lidské plány a přijmout plány Boží vyjádřené v „Zákonu a Prorocích“.

Lazar je funkční postavou, nikdy nemluví a nejedná. Je postavou zcela statickou a pasivní. Nekona nic dobrého, aby si zasloužil být v blízkosti Abraháma. Na něm se ukazuje Boží štědrost, která dává zdarma. Pomocí této funkční postavy je možné rozpoznat i slepotu a tvrdost boháčova srdce, které nedokáže dávat. Boháč je skutečnou postavou: jedná, vstupuje do rozhovoru s Abrahámem.

Na konci se pozornost přesouvá na bratry onoho boháče. Je to tedy podobenství především pro bohaté (podle závěru často poznáváme úmysl autora), pro ty, kdo zanedbávají chudé a zakládají si na „původu od Abraháma“. Původ od Abraháma však nepřináší automaticky po smrti spásu. Ke spáse je nutné poslouchat Písmo. Téma poslouchání je totiž vrcholem celého příběhu, klíčem k porozumění. Na-slouchání podobenství odkazuje na po-slouchání Písma. Jenom to? Ne, text ukazuje také na důležitost poslouchání Slova: následky neposlechnutí by byly fatální. Naslouchat a poslouchat Boží slovo (tj. nejen slyšet, ale i uvést v čin) je cestou ke spáse, jak výslovně říká Abrahám na konci podobenství. Neuvádí se odpověď a reakce těch pěti bratrů. Podobenství tak zůstává

otevřený konec a čtenář (či posluchač) má nyní odpovědět. Bylo by tedy zavádějící redukovat toto podobenství jen na výzvu k milosrdenství a soucitu vůči chudým.

Že hlavní myšlenkou je naslouchání Božímu slovu, to můžeme potvrdit i tím, že Abrahám ukazuje jako cestu ke spáse pro těch pět bratrů právě naslouchání Božímu slovu, ne milosrdenství. A koneckonců Abrahám nikde nevytýká onomu boháčovi nedostatek slitování. Milosrdenství je

v tomto příběhu obsaženo, ale jen jako vedlejší myšlenka: nejdůležitější je naslouchat Božímu slovu, které samozřejmě obsahuje i výzvy k lásce vůči chudým. V analyzovaném úryvku jsou propletena některá témata z předešlých úryvků v kap. 15 a 16: využívání majetku, vztah k bližnímu, rozumné a prozíravé využívání prostředků k dosažení cíle („vstoupit do příbytku“ neboli být přijatý, zachránit vlastní život). Tato témata jsou převzata ve světle nového tématu, naslouchání Písmu. Téma naslouchání Mojžíšovi a Prorokům předjímá vyprávění o setkání Vzkříšeného s emauzskými učedníky.

K reflexi

Máš skutečně odvahu opouštět své plány, konfrontovat je s Božím slovem?

Dovoluješ Božímu slovu, aby k tobě „promlouvalo v plné síle“ a vyvádělo tě z tvých vězení?

P. Angelo Scarano, S.S.L.

INSPIRACE PRO KATECHEZI

Podobenství o boháči a Lazarovi (Lk 16,19-31)

KATECHEZE

Pomůcky:

Pro každého větší arch papíru (např. polovina balicího), nůžky, lepidlo, fixy, fotografie nebo časopisy k rozstříhání, pomůcky ke psaní.

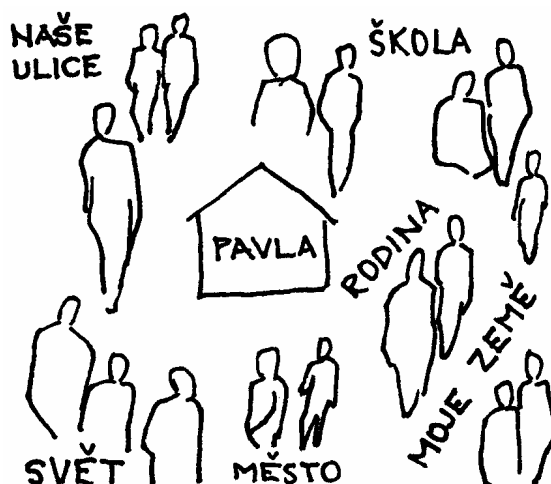
Úvod do tématu:

Na začátku hodiny si nejprve každý sám písemně odpoví na dvě otázky: Kdo je chudý? Kdo je bohatý? Žáci by měli sepsat 5 věcí, které charakterizují bohatého člověka, a pět věcí, které charakterizují chudého člověka. Podle toho, co žáci napíší, se zaměříme buď jen na chudobu materiální, nebo i na chudobu sociální, apod. Vysvětlíme si, že kontrast mezi boháčem a chudákem nacházíme i v podobenství o boháči a Lazarovi. Společně si je přečteme.

Vlastní téma:

Při vlastní práci můžeme pracovat všichni společně jedním způsobem, nebo se rozdělit na „spisovatele“ a „výtvarníky“.

- Úkolem spisovatelů je přepsat podobenství do dnešního jazyka. V textu je celá řada symbolických obrazů, které v dnešní době už nejsou aktuální (např. šarlat a kment). Jaké pojmy by pro vyjádření luxusu použil dnešní člověk? Vyzvěme děti k tomu, aby se o to co nejlépe pokusily a převedly podobenství do současné situace.
- Druhou možností je vytvořit koláž. „Výtvarníci“ si doprostřed svého archu papíru nakreslí libovolný domek, do kterého napíší své jméno. Kolem svého domku pak ztvárňují lidi, ke kterým mají odstup, od kterých je „dělí propast“, a to v několika okruzích: ve vlastní rodině, v místě, kde bydlí, ve škole, ve městě, v zemi, ve světě... Měli by se pokusit vyjádřit, co je od těchto lidí odděluje, jaká vzdálenost je mezi nimi. Co mi brání překročit práh?

Je potřeba nechat dostatečný čas pro vytvoření prací, ale zároveň musí zůstat velký prostor pro prezentaci výtvorů. Pokud jsou děti tvořivé, je lepší vyhradit si pro toto téma dvě vyučovací hodiny.

Po dokončení děl přečtou „spisovatelé“ svá přepracovaná podobenství. Nenecháme je bez komentáře, je velmi potřebné, aby se posluchači vyjádřili k tomu, co je oslovilo nebo zaujalo. Také samotní spisovatelé by měli mluvit o tom, jak se jim psalo a jaké myšlenky se jim honily hlavou.

Pak svá díla předvedou „výtvarníci“. Vysvětlí, co chtěli vyjádřit a co je při tvorbě napadlo.

Pak společně přemýšlíme nad tím, co nám říká Písmo – o vztazích k lidem, ke kterým máme odstup, i když jsou vlastně docela blízko; k lidem, kteří jsou okolo nás, ale vlastně je ani nevnímáme; k lidem, nad jejichž situací nepřemýšlíme; k lidem, o kterých tušíme, že mají nesnesitelný život, ale vlastně je nikdy osobně nepotkáme. Pracujeme buď přímo s Písmem, nebo si vybavujeme jednotlivé části nebo věty, jak nám přicházejí na mysl. Nad shromážděnými citáty pak přemýšlíme – co Písmo říká přímo mně?

Hana Baránková

HRY – dynamiky

☒ **Boháč a Lazar**

Katecheta si přečte s dětmi podobenství o boháči a Lazarovi (*Lk 16,19-31*). Pak jim dá dvě postavy (boháč a Lazar) nakreslené na velkém archu balicího papíru. Postavu uděláme tak, že některé z dětí si lehne na balicí papír a katecheta obkreslí jeho siluetu. Děti pak do „postav“ kreslí nebo lepí obrázky vystřižené či vytrhané z katalogů, letáků, časopisů a novin tak, aby charakterizovaly člověka bohatého a chudého. Postavu boháče lze rychle zaplnit množstvím obrázků věcí nebo luxusního zboží. Obrázky potřebných lidí a bídy najdeme spíše v novinách; do postavy Lazara můžeme nalepit obrázky věcí, které jsou nepostradatelné pro život (voda, chléb, léky, přikrývky aj.). Nakonec postavy boháče a Lazara přineseme k sobě. S dětmi pak můžeme nad kolážovými postavami diskutovat. Závěrem se s dětmi pomodlíme za všechny bohaté i chudé a potřebné.

☒ **Milionáři**

Každé dítě dostane pomyslných deset milionů a určitý čas na rozmyšlenou, co by s tolika penězi udělalo (peníze by uložily, utratily, rozdaly...) Společně si pak sdělují své odpovědi. Pokud máme více dětí ve skupině a jsou staršího školního věku, mohou se bavit o svých představách ve dvojicích nebo v menších skupinkách a snažit se domluvit, jak by společně s penězi naložily. Při tomto úkolu jde především o diskusi, snahu shodnout se na společném využití peněz a spokojenost s výsledkem domluvy. Při přemýšlení můžeme dětem pomoci připomínkou, aby při nakládání s penězi nezapomněly na sebe, blízké i na ostatní.

Varianta: K tématu o boháči si můžeme zahrát známou hru na zapamatování „Kdybych byl boháčem (milionářem), koupil bych (udělal bych)... Jedno z dětí začne a ostatní děti musí správně zopakovat všechny odpovědi ve správném pořadí, jak byly před ním řečeny, a přidat další. Kdo se splete, vypadá ze hry.

☒ **Tichá pošta**

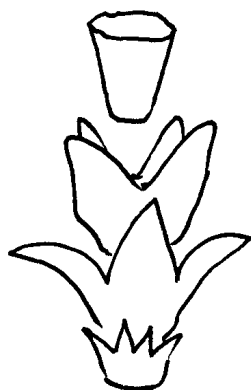
Jádrem podobenství o boháči a Lazarovi je naslouchání Božímu slovu. S dětmi si tak můžeme zahrát tichou poštu. Větou, kterou katecheta potichu pošle, může být biblický citát nebo nějaká výzva k činu (např. „Vy jste světlo světa“, „Nesudte, abyste nebyli souzeni“ aj.). Když dojde odpověď na konec a porovnají se obě zprávy, můžeme s dětmi hovořit o tom, co citát či výzva znamená, a jak bychom podle toho měli jednat. Starší děti vyzveme, aby si samy vzpomněly na nějaký citát z Bible do tiché pošty.

JiŠ

TVOŘIVÉ NÁMĚTY

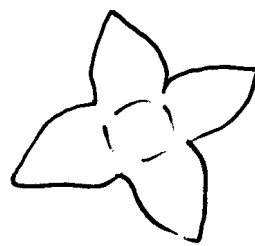
☑ Dárek pro maminku – papírový narcis

Jako dárek k Svátku matek (2. neděle v květnu) můžeme s dětmi vyrobit narcis. Na výrobu jednoho narcisu budeme potřebovat tři „mističky“ (tj. papírové jamky) z plata od vajíček, jednu vyšší špičku z krabičky od vajíček, špejli, zelený papír, tempéry, lepidlo a nůžky. Na dvou „mističkách“ zastříháme vyšší strany do

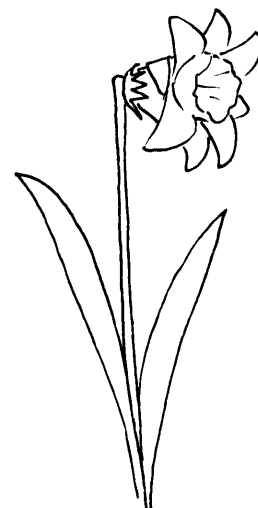

Obr. 2

tvaru čtyř okvětních lístků, navlhčíme je a vytváříme (obr. 1). Vnitřní květní kalich utvoříme z vyšší špičky, kterou vystříháme z obalu na 6 či 10 vajec (na velkém platu tento tvar není) a na okraji ji zvlníme. Když jednotlivé díly uschnou, pomalujeme je žlutě. Potom okvětní lístky a vnitřní kalich vlepíme do sebe. Další mističku pomalujeme zeleně, zastříháme na ní špičky a utvoříme z ní vnější kalich, do nějž vlepíme celý květ narcisu (obr. 2). Na vnější zelený kalich pak připevníme zeleně natřenou špejli s nalepeným papírovým listem jako stonek (obr. 3). Narcis můžeme zapíchnout jako ozdobu do květináče, nebo jej dáme do vázy.

Obr. 1

obr. 3

JiŠ

PŘÍBĚHU NENÍ NIKDY DOST

❖ Jen láska se počítá

Jeden bohatý člověk myslel i před smrtí na to, na co myslel po celý život: na peníze. S vypětím posledních sil sundal ze svazku klíč, který nosil zavěšený na krku. Pokynul služce směrem k truhlici vedle své postele. Nařídil jí, aby velký váček s penězi položila po jeho smrti do jeho truhly. Na věčnosti ho bude potřebovat!

Když se boháč ocitl v nebi, uviděl dlouhý stůl plný nejvybranějších jídel.

„Co stojí ten chleba s lososem?“ zeptal se. – „Kopějku,“ odpověděli mu.

„A sardinky?“ – „Taky tolik.“

„A paštika?“ – „Všechno jednu kopějku.“

„To je ale levné, nádherně levné...“ brblal si pro sebe boháč a nabral si celý táč dobrot.

Když však chtěl zaplatit, prodavač si jeho minci nevzal. „Staříku, ty ses v životě málo naučil!“ pravil mu prodavač. „Co to má znamenat?“ nadával boháč. „Copak moje peníze nestačí?“ Tu uslyšel odpověď: „Tady přijímáme jenom ty peníze, které člověk v životě rozdál! Ostatní jsou neplatné!“

ruská legenda

❖ Hladový poutník

Jeden poutník zabloudil v poušti. Dva dny nejedl ani nepil a hrozilo mu nebezpečí, že zemře. Konečně narazil na vodní koryto, které sloužilo k napájení velbloudů. Vedle koryta ležel na písku malý kožený váček. „Bohu díky!“ řekl poutník, když sáček zvedal. „To budou asi datle nebo ořechy, které mne zachrání a osvěží.“ V sladkém očekávání ho otevřel a plný zklamání zvolal: „Ach, to jsou jenom perly!“

neznámý zdroj

❖ Důvěra v Mariinu přímluvu

Stalo se to roku 1941 v Rusku, když tam dorazila německá divize. Jeden voják, který měl funkci průzkumníka, byl svým útvarem poslán, aby vyhledal jistou vojenskou jednotku a přivedl ji na základnu.

Voják se časně ráno vydal na cestu. Měl angínu a chtěl si během hledání trochu odpočinout a pojist dva kousky perníku a dva citrony, z nichž jeden byl už napůl zkažený. Tyto cennosti mu poslala manželka. Kde jinak by uprostřed války narazil na citrony! Obvykle se o svůj balíček dělil s kamarádem, ale tentokrát byl nemocný, a tak chtěl citrony sníst sám.

Když ušel nějaký kus cesty, uviděl na okraji lesa podezřelý pohyb. Vrhhl se k zemi a už nad ním letěla střela. Když vše utichlo, běžel skrčený přes dlouhé pole s obilím, až konečně dorazil do vesnice, která byla obsazena německými vojáky. Potkal vojenského lékaře a požádal ho o lék na angínu. „Žádné léky nemáme,“ řekl lékař. „Vám ještě není tak zle, ale tady v té vesnici leží s hroznou angínou dítě jednoho polského profesora. Řekl jsem těm lidem, že dítě mohu zachránit jen tehdy, když si seženu citron. Dvě ženy poklekly u lůžka a modlí se, aby jim Panna Maria poslala citron. Ale takovou Marii bych rád viděl, co by tady uprostřed Ruska obstarala citron!“ Tu sáhl průzkumník do tašky a předal lékaři jeden ze svých citronů, ten nezkažený. Doktor zůstal celý zkoprnělý. „Bůh ať mi odpustí, co jsem před chvílí řekl,“ pravil hluboce dojat. Společně pak šli k domu, v němž bylo nemocné dítě. Obě modlící se ženy nebyly tím citronem až tak překvapeny. Věřily totiž, že Matka Boží jim pomůže.

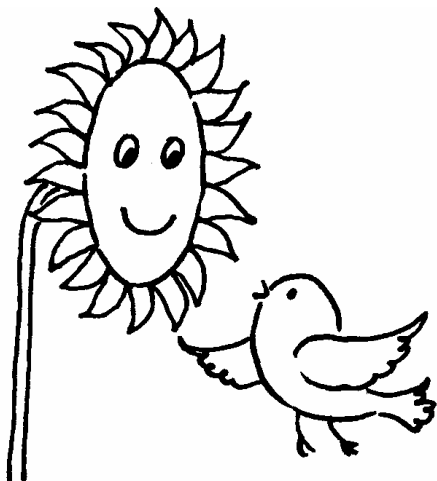
Rodina nabídla vojákovi na pár hodin postel. Než ulehl, snědl s chutí polozkažený citron a upadl do hlubokého spánku. Když se probudil, angína byla skoro pryč. Lékař mezitím zařídil, že řidič informoval hledanou jednotku a přivezl ji na základnu. Dítě mohlo být zachráněno.

Co by se stalo, kdyby voják neměl bolení v krku? Pochutnal by si den před tím na balíčku se svým kamarádem. Co by se stalo, kdyby na něj cestou nestříleli partyzáni? Někde by se pohodlně usadil a citrony snědl. Dalo by se říct, že to všechno byla náhoda. Avšak můžeme v tom spatřit i ruku Prozřetelnosti a žasnout, jak bylo vše dobře řízeno. „Náš“ voják měl každopádně od tohoto dne velkou úctu k Panně Marii, a když se vrátil z války, patřil tento příběh k tomu nejpůsobivějšímu, co v Rusku zažil.

Z knihy příběhů W. Hoffsümmerra

❖ Slunečnice a vrabčák

Mezi starou krabicí a obalem od pracího prášku rostla malá slunečnice. Kolem bylo plno odpadků. Slunečnice byla jedinou květinou široko daleko. Nikdo nevěděl, proč vyrostla právě zde – na smetišti. Květina byla často smutná a v noci snila o šťavnatých loukách, o pestrých květinových polích a motýlech. Jednoho dne si před ní sedl malý rozčepýřený vrabčák a s otevřeným zobáčkem ji obdivoval.

„Jak jsi krásná! Nádherná!“ pípá vrabec. – „To nejsem,“ odvětila slunečnice smutně. „To bys měl vidět moje sestry, které jsou desetkrát větší než já! Já jsem malá a ošklivá.“ – „Pro mne jsi ale nejkrásnější květina,“ švitořil vrabec a odletěl. Od té doby navštěvoval ptáček slunečnici každý den. A každý den květina trochu povyroستla a její květ více zářil. Stali se z nich přátelé.

Jednoho dne však vrabec nepřiletěl. Nepřišel ani další den. Květina si dělala velké starosti. Když se probudila do dalšího dne, ležel u ní vrabčák s roztaženými křídly a vypadal skoro jako bez života. Slunečnice se polekala: „Kamaráde, žiješ? Co se ti stalo?“ Ptáček namáhavě otevíral oči.

„Už několik dní jsem nenašel nic k jídlu. Mé síly jsou u konce. Přišel jsem k tobě, abych tu umřel.“

„Ne, to ne!“ volala slunečnice. „Počkej okamžik!“ Naklonila svůj těžký květ dolů a na zem vy-
padlo několik jejích semínek. „Sezobni je, příteli, a budeš mít zase sílu.“ Vrabčák sezobl z po-
sledních sil pár zrněk a zůstal vyčerpaně ležet. Druhého dne se však už cítil lépe. Chtěl slunečnici
poděkovat, ale co to? Zelené okvětní lístky byly zplhlé a listy visely bezvládně dolů. „Co je s te-
bou, květinco?“ zapípal vrabčák polekaně.

„Nedělej si starosti,“ pravila slunečnice. „Můj čas vypršel. Víš, vždycky jsem si myslela, že na
této hromadě odpadků rostu zbytečně. Ale teď vím, že všechno má svůj smysl, i když to hned
nechápeme. Bez tebe bych ztratila odvalu k životu a ty bys beze mne umřel. A podívej se: na zemi
leží ještě hodně semínek. Nech některá být, a možná tu za rok vykvete spousta slunečnic a kolem
nich bude závodit hodně rozcuchaných vrabčáků a pestrých motýlů.“

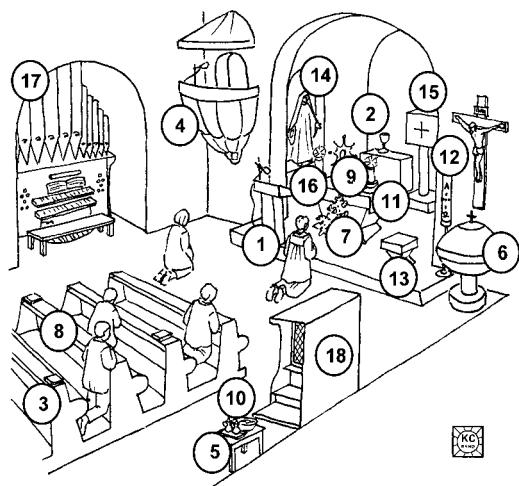
Z knihy příběhů W. Hoffsümmera

VYLUŠTILI JSTE SPRÁVNĚ?

☀ Správné odpovědi **Chcete být biblionářem:** 1B, 2D, 3B, 4D, 5C, 6A, 7C.; –

Nápověda „po telefonu“: **1.** Lk 1,26. – **2.** Mk 1,16.
– **3.** Mt 2,11. – **4.** Jan 15,5. – **5.** Lk 2,46. – **6.** Lk
1,46;52. – **7.** Sk 8,38.

☀ **O boháči a Lazarovi.** Kdo neposlouchá Boží slovo
... A NEŘÍDÍ SE JÍM, TOMU NEPOMŮŽE
K OBRÁCENÍ ANI ZÁZRÁK.

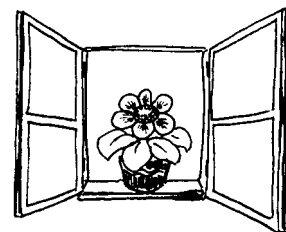
☀ **Maria jako vzor.** Tajenka: CHTĚLA TO, CO BŮH.
(Jednotlivá slova: chléb, Betlém, měsíc, celník,
kadidlo, ocet, Tábor, ruce, Exodus, sbor, růženec,
cihla.)

☀ **Poznáš, co je v kostele?:** viz obrázek vlevo.

OKÉNKO DO FARNOSTI

Farnost a papež

V souvislosti s úmrtím našeho papeže Jana Pavla II. už snad i ateisté znají
zpaměti slova „konkláve“ nebo „pontifikát“. Média se předhánějí v infor-
macích o papežově životě i umírání. Mluví se o velké ztrátě pro církev, o ne-
snadné úloze nového papeže, o potřebě dořešit otázku potratů, celibátu a nebo
homosexuálů.

Z té změti názorů je vidět, že málokdo tuší, jaká vlastně má být služba papeže a co od něho
máme čekat. Zkusme si v tom tedy udělat aspoň trochu pořádek. V první řadě si uveďme, čím papež
není. Není „farářem světa“, není našim bezprostředním duchovním pastýřem. Tím je zásadně
biskup! Tomu je od Pána Ježíše svěřena místní církev, s ním v jednotě mají sloužit kněží a s ním
mají tvořit tu první a základní rodinu ve svých farnostech všichni věřící. Papež není biskupem
celého světa, ale biskupem římské diecéze.

A čím papež je? K jeho službě patří především povzbuzovat a sjednocovat biskupy celého světa. Skrze ně potom vytvářet a pečovat o jednotu všech křesťanů. Jednota církve stojí od nepaměti na třech základech: jedna víra, jedny svátosti, jedno vedení. Proto patří ke službě papeže, společně se všemi biskupy, pečovat o nezpochybnění a využití těchto pilířů. A proto se také jejich služba nazývá učitelská (víra), kněžská (svátosti) a pastýřská (vedení).

Takto bychom velmi stručně mohli popsat základní službu papeže. Jestli se pak k ní přidá třeba boj za lidská práva, návštěvy místních církví po celém světě, jednání se státníky a nebo třeba psaní knih, to už všechno záleží na jeho charismatu. Papež tedy musí plnit tu nejzákladnější službu jednoty biskupů a skrze ně celé církve. Co bude dělat „navíc“ pro dobro křesťanů, dalších věřících a celého světa, to záleží na Duchu Svatém a osobní papežově dispozici.

Papež proto často jedná s biskupy (synody, návštěvy), i své encykliky adresuje v první řadě jim, aby ladily s evangeliem ve výkladu víry, slavení svátostí a vedení svěřených společenství. Biskupové jsou jeho bratry a on je podle vůle Ježíšovy má „povzbuzovat“ (Lk 22,31-32: „Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala; a ty, až se obrátíš, posiluj své bratry.“). Papeže nesmíme vnímat jako „biskupa celého světa“, který má v biskupech jen své pomocníky a zástupce.

Pouze v případě, kdy jsou věřící bez biskupa, pomáhá jim papež překlenout toto období. Vzpomeňme na dlouhých 40 let, kdy velká část československých diecézí byla bez vlastních biskupů. Tehdy nám byl papež skutečně přímým pastýřem, který o nás pečoval víc než o jiné. V současnosti takto papež pomáhá oblastem misijním a zemím, kde jsou křesťané pronásledováni a bez pastýřů.

Poděkujme tedy za věrnou biskupskou službu papeže Jana Pavla II. a za to, že využíval charisma mu svěřené. A nebojme se o nového papeže – je-li už dnes věrným biskupem své diecéze, určitě bude schopen být věrným papežem církvi.

ThLic. Jiří Kaňa

POSLEDNÍ SLOVO MAJÍ DĚTI

☺ Perličky z biblické soutěže:

„Napište 10 českých světců a století, ve kterém zemřeli.“

Některé z odpovědí:

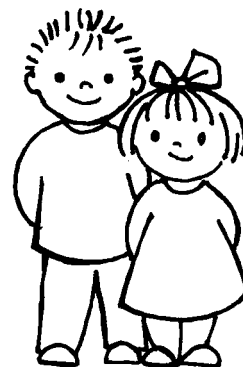
„sv. Eliška Přemyslovna, 13. stol.“

„Vojtěch Církle, 5. stol.“

„Beda Kukula, 20. stol.“

„Šimon Iškariotský, 5. stol.“

☺ „Kde zemřel apoštol Jan?“ – „Na ostrově Kuba.“

farnost Syrovice

© Biskupství brněnské, Katechetické centrum, Petrov 8, 601 43 Brno
tel. 543 235 030, kl. 227 nebo 257, e-mail: kc.brno@biskupstvi.cz

<http://kc.biskupstvi.cz>

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 12332.

Zpracování: Mgr. Marie Špačková, Mgr. Jitka Šebková, Iva Fukalová.

Ilustrace: Iva Fukalová. Jazyková korektura: RNDr. Josef Gerbrich.

S církevním schválením brněnského biskupa Mons. ThLic. Vojtěcha Cikrleho čj. Ep/680/03 z 9. 6. 2003.

Vychází 9× do roka (během školního roku). Toto číslo bylo dáno do tisku 8. 4. 2005.